

קול רינה

רב פעלים - ע"ש הבן איש חי

בנשיאות מרן רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל
ובראשות מו"ר הרב יורם אברג'ל זצוק"ל

פרשת ויגש

אמרי נועם

שיחה לפרשת השבוע מאת מורנו הרב

עצו של אברהם

בפרשתנו מסופר על ירידתו של יעקב אבינו לארץ מצרים על מנת לפגוש את יוסף בנו לאחר שלא ראה אותו כ"ב שנים. אולם לפני שיעקב ירד למצרים, התורה מספרת שהוא הלך לבאר שבע.

ומבאר המדרש (בר"ר צד, ד): יעקב אבינו הלך לבאר שבע קודם ירידתו למצרים כדי לקצוץ את הארזים שנטע אברהם אבינו בביתו שבבאר שבע, כמו שנאמר: "ויטע אשל בבאר שבע ויקרא שם ה' אל עולם" (בראשית כא, לג). אלא שעדיין נצרך להבין מדוע נזקק יעקב דוקא לאותם ארזים שנטע אברהם בבאר שבע? לכן מוסיף המדרש ומבאר שזהו משום שהתנוצצה ביעקב אבינו רוח הקודש וראה שכאשר יצאו בני ישראל ממצרים הקב"ה יצוה אותם לבנות לו משכן מעצי ארזים (עצי שיטים), ולאחר שיעמידו את הקרשים של המשכן יצטרכו להשיג קרש שיכנס בתוך כל קרשי המשכן, מקצה המשכן ועד קצהו השני, כמו שנאמר: "והבריא התיכון בתוך הקרשים מבריא מן הקצה אל הקצה" (שמות כו, כח) ודבר זה לא יהיה להם בהישג יד, ולכן דאג יעקב אבינו להביא עימו את אותו ארז שנטע אברהם שהיה מתאים למידה הזאת.

אך הנה, בנוסף לביאורו של המדרש שיעקב הוצרך לעצו של אברהם בגלל הבריא התיכון, יש להוסיף טעם לשבח למה שהוצרך יעקב דוקא לעצים של אברהם אבינו, ונקדים: ענין נטיעת האשל (עץ ארז) על ידי אברהם, כי עץ הארז הוא עץ גבוה וחסון ולכן הוא מבטא את מידת הגאווה (ראה רש"י לויקרא יד, ד), ובא אברהם לרמוז בכך שהגם שבכל דרכיו היה אוחז במידת ענוה, אולם כשהיה מדובר בענינים הנוגעים לעבודת הבורא הוא היה נוהג בגאווה ובחוזק, ועומד על המשמר בתוקף ובגאון כעץ ארז גבוה וחסון.

ולפי הקדמה זו יובן היטב מה ששאלנו מתחילה: מדוע הוצרך יעקב אבינו ללכת במיוחד לבאר שבע לקצוץ את הארזים שנטע אברהם, וכי חסרו ארזים במצרים!?

אולם הביאור לכך הוא: מכיון שצפה יעקב אבינו שבירידה זו שהוא יורד למצרים תתחיל בעצם גזירת הגלות, ועתידים זרעו להיות משועבדים שם במשך הרבה שנים. והבין יעקב אבינו שאם ח"ו ינהגו בניו במצרים בענוה של שקר ויתביישו ביהדותם בפני המצרים הרשעים בסופו של דבר ינטשו את כל דרך אבותיהם הקדושה ויתבוללו עם המצרים הרשעים. וכדי שיחזיקו מעמד מול טומאת מצרים יהיה עליהם לאחוז דוקא במידת הגאווה הקדושה, "ויגבה ליבו בדרכי ה'", ולעמוד על משמר קדושתם בתוקף ובגאון כעץ ארז גבוה וחסון כנ"ל.

בצור ירום

ביאור התניא מאת מורינו הרב

לגרש את הזבוב

כתוב שיצר הרע דומה לזבוב (ברכות ס"א ע"א), למה דוקא לזבוב? כי אם נשים לב נראה שזבוב כל פעם שמגרשים אותו הוא חוזר שוב, הוא לא מתייאש, הוא לא עוזב את האדם עד שאותו אדם נותן לו מכה והורג אותו. אבל בזה האדם מעיד על עצמו שהוא לא עדין נפש - אסור להרוג אף בריה, אפילו זבוב אסור להרוג, אסור ליטול חיים של אף אחד, חוץ מדבר שמזיק, כגון נחשים ועקרבים שמזיקים, שאז יש מצוה להורגם, אבל סתם להמית בעל חי זה לא כל כך טוב, צריך להזהר שלא להמית בעלי חיים, זה מסוכן מאד, יש קטרוגים על זה בשמים.

ראה דבריהם בגמרא (ב"מ פ"ה ע"א) שהיסורין של רבי על ידי מעשה באו ועל ידי מעשה הלכו, כיון שהוא ריחם על כמה חולדות קטנות, שכאשר ראה את השפחה שלו מנקה את הבית וזורקת אותם החוצה, הוא ביקש ממנה שתניח להם, שכן כתוב "ורחמיו על כל מעשיו" (תהלים קמ"ה), אמרו בשמים הואיל ורבי מרחם, נרחם עליו גם כן. כלומר להרוג זה דבר קשה מאד, רק שצריכים סבלנות, אפשר להבריא את הזבוב שוב ושוב עד שימאס לו, כך צריך לעשות גם ליצר הרע שדומה לזבוב, לגרש אותו עוד פעם ועוד פעם, עד שיסתלק, וצריך להתפלל אל ה' שיעזור לנו להתגבר על היצר, כי בלי תפילה אף אחד לא יכול להנצל.

זמני השבת

צאת השבת:		הדלקת נרות:	
17:48	ר"ת 17:15	16:23	ירושלים
17:44	ר"ת 17:13	16:22	תל אביב
17:43	ר"ת 17:13	16:21	חיפה
17:48	ר"ת 17:16	16:24	באר שבע

ענקי הרוח

מעשיות על גדולי החכמי ישראל

ר' נתן מברסלב זיע"א

כילד ישב רבי נתן בבית הכנסת על ברכי סביו רבי יצחק דנציג, לידו ישבו זקני הקהילה שחיבבוהו והשתעשעו עמו. פעם אחת הלך לעולמו אחד הזקנים. הילד שלא ראה יותר את הזקן שאל את סבו מדוע הוא נעדר? "הוא נפטר" ענה לו סבו. מה הפירוש נפטר? שאל נתן בתמימות, "נפטר, פירוש: נפטר..." השיב לו הסב. אולם הילד לא הסתפק בתשובה זו. עליו לדעת בדיוק מה קרה לאותו זקן, מה עשו לו? והוא שואל את סבו, שמשיב "קברו אותו בקבר וכיסו אותו בעפר" מאותו יום, לא חדל הילד להרהר במוזרות הזו. האם זוהי תכלית החיים בעולם? שיקברוך ויכסוך בעפר. הילד גדל, אולם המשיך לילך בתמימות ופשיטות, לקיים התכלית האמיתית שלשמה הגיע לזה העולם. כאשר בגר רבי נתן הוא הגה בתורה יומם ולילה, עד שדבק בו הכינוי "העילוי מנמירוב".

בשנת תקצ"ה, החלה התנגדות עזה לר' נתן ולחסידי ברסלב. התנגדות זו הובילה לכליאתו הזמנית של ר' נתן על ידי השלטונות. אחרי שחרורו, נמלט ר' נתן מעיר לעיר באוקראינה, ושב לברסלב רק סמוך לפסח. זמן קצר לאחר מכן הוא הוגלה מברסלב, והושם תחת צו בית-משפט בעיר מולדתו, הוא נותר למעשה אסיר בנמירוב. ומשהחלו הרדיפות, שוב לא היה מי שעצרו. גבולות ההגיון קרסו ונעלמו, האמת טמנה פניה בקרקע, ורבי נתן נרדף עד צווארו. הלשנות שקריות לשלטונות, נסיון לגרשו לקצווי ארץ, גירוש מברסלב, מעצר - ומה לא... כל אלו היו מנת חלקו רק משום שלא נכנע, לא וויתר, והמשיך להפיץ את תורת רבו בעולם. משנפטר הרב יוזם המחלוקת, נחלשה ההתנגדות, ובתחילת שנת תקצ"ט שב רבי נתן לעיר, בברסלב.

נקודה בפרשה

נקודה למחשבה מאת רבנו הגאון החיד"א שליט"א

בשמחה תמיד - בלי תרוצים

"וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו אֵת כָּל דְּבָרֵי יוֹסֵף אֲשֶׁר דִּבֶּר אֲלֵהֶם וַיֵּרָא אֶת הָעֲגָלוֹת אֲשֶׁר שָׁלַח יוֹסֵף לְשֵׂאת אֹתוֹ וַתַּחֲי רוּחַ יַעֲקֹב אֲבִיהֶם" (בראשית מה, כז)

אומר הזוהר הקדוש שהשכינה אינה שורה במקום שיש בו עצב אלא במקום שיש שמחה וחדוה. לכן מעת שנמכר יוסף פסקה רוח הנבואה לשרות על יעקב אבינו, כיון שמאותו זמן ואילך היה יעקב אבינו שרוי בעצבות גדולה מאד, והשכינה הקדושה ועימה אף רוח הנבואה, אינן שורות על אדם עצוב. אך ברגע שנתבשר יעקב אבינו שיוסף בנו עודנו חי, חזרה לו בבת אחת כל השמחה והחדוה שהיו לו בעבר לפני שנמכר יוסף, על כן תכף ומיד חזרה רוח הנבואה לשרות עליו, כמו שנאמר: **"וַתַּחֲי רוּחַ יַעֲקֹב אֲבִיהֶם"** (בראשית מה, כז) מכל האמור נוכל ללמוד, שכל מי שרוצה לזכות שהשכינה תשרה בביתו, עליו לדאוג לכך שתמיד תהיה בביתו אווירה של שמחה, ולא עצבות וכעס וכל הדומה להן.

וכאשר השכינה שורה בבית, ממילא הבית מתמלא ברכה, וכן מתווסף השלום בין בני הבית. כשהקב"ה רואה אדם עצוב וכעסן, מיד הוא אומר לו: 'אינך יכול להישאר איתי. חפש לך אלוקים אחרים שיוכל לסבול אותך, אני אלוקים שלא יכל לסבול עצבות, כעס, לחץ וכו' וכו' - אני אוהב לשרות אך ורק על אנשים שמחים, סבלנים ורגועים'. כשהשכינה רוצה למצוא מקום לשרות בו, היא מחפשת את המקום השמח ביותר. לדוגמא: בעיר אחת ישנם מאה בתי כנסיות. השכינה עוברת מאחד לאחד ובודקת באיזה מהם יש הרבה שמחה, אנשים מחייכים, מתפללים וגבאים סבלניים וכו' - ושם היא קובעת את דירתה. לכן כשאתה מחפש היכן להתפלל, תלך תמיד למקום שיש בו אוירה טובה ושמחה, כי רק שם הקב"ה משרה את שכינתו. פשוט יש לה' יתברך סבל נורא וצער גדול מאנשים עצובים, ולכן הוא לא מוכן לשהות במחיצתם אפילו רגע אחד.

לפי דעת מורנו הבעל שם טוב הקדוש עיקר היסורים והעונשים שבאים על האדם בעולם הזה בפרנסה, עם אישתו, עם הילדים וכיו"ב. הכל בא עליו בגלל שהוא בעצבות. וכלל זה יהא בידך: כל דבר שיורד מן השמים צריך כלי. הכלי לברכה זוהי מידת השמחה. והכלי לכל היסורים שבעולם זוהי מידת העצבות, ה' יצילנו.

רב פעלים

תלמידים מספרים על מורנו הרב

רבינו מאז ותלמיד

הסיפור הבא קרה לפני שנים רבות, יום אחד אמא שלי חלמה בלילה חלום שאביה ז"ל לא חזר לא זכתה מעולם להכיר חוץ מבאלבום התמונות, מגיע אליה בחלום ונותן לה ספר תהילים במתנה, אימי לא הבינה את פשר החלום ושמרה אותו בליבה.

באחד מהימים הגיע לאוזניה של אימי שמו של מורינו ורבינו הרב יורם שהיה אז מוגדר כ"אברך צעיר" שאפשר להתיעץ איתו.

אימי החליטה ללכת למורינו ורבינו יחד עם אבי, כשהגיע תורם להיכנס לרב נכנסו אבי ואימי למורינו הרב, וברגע שהם התיישבו על הכסא הרב אמר לאבי תביא לי בבקשה מהספרייה ספר תהילים, אבי הביא לרב את ספר התהילים, מורינו הרב רשם על הספר הקדשה.

ואז הרב פנה לאימי ואמר לה: "קחי את ספר התהילים הזה ובעז"ה תקראי בו כל יום תהילים לעילוי נשמת אבא שלך".

הורי יצאו מחדרו של מורינו הרב - "האברך הצעיר" נדהמים מהיכן ידע הרב על החלום של אימי ועל בקשתו של אביה ז"ל, וכמובן שמאז ועד היום אימי לא מפסידה יום אחד מלקרוא בספר התהילים שהביא לה מורינו הרב לעילוי נשמת אביה.

שואל ומשיב

הלכות אקוטאליות מאת רבנו החיד"א שליט"א

כיצד לומר לגוי להדליק את האור בשבת

שאלה: במקום שישנם ילדים קטנים, ומפחדים מהחושך, האם מותר לקרא לגוי שידליק את האור בשבת, וכמו כן אם קפץ החשמל בשבת, האם מותר לקרא לגוי שידליק את זרם החשמל?

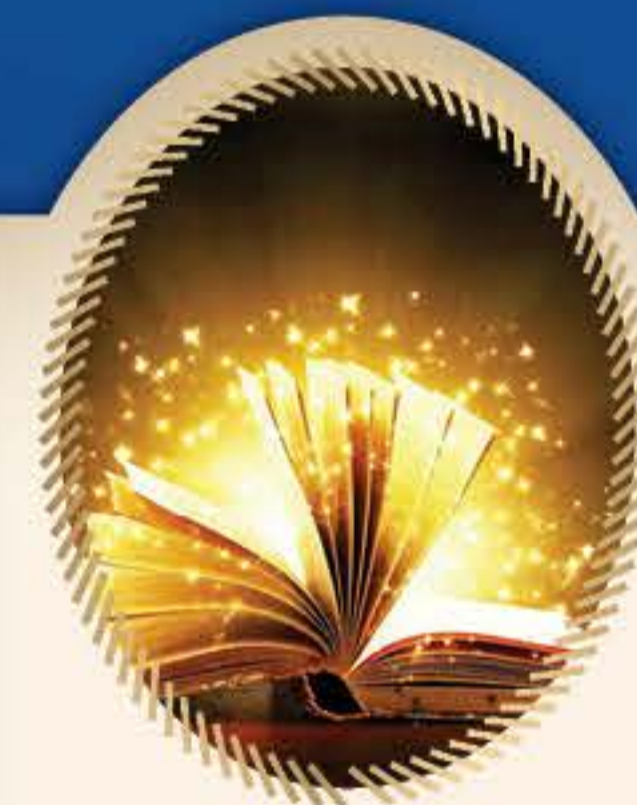
תשובה: הגם שתיקנו חכמינו הקדושים שגוי לא ידליק את הנר בשבת לצורך הישראל, מכל מקום לצורך ילדים קטנים מותר, וכן לצורך חולה שאין בו סכנה יש להתיר לכתחילה, ואחר שהודלק האור על ידי הגוי לצורך הקטנים או לצורך חולה שאין בו סכנה, מותר לכל יהודי להשתמש לאורו.

שאלה: אם רוצים לקרא לגוי להדליק את האור בשבת קודש, במקום שאין ילדים קטנים, וכן אין שם שום חולה, כיצד יאמרו לו להדליק את האור בהיתר?

תשובה: יש לדאוג לכך שהגוי ידליק את האור לצורך עצמו, והיהודי יהנה ממילא מהאור, ולכן יש לקרא לגוי, ולומר לו שרוצים לתת לו לשתות או לאכול דבר מה, אך מחמת החושך אי אפשר לתת לו עד שיהיה אור, ויראו היטב את המאכל או את המשקה, ועל ידי זה הגוי מדליק את האור, ונמצא שהדליק לצורך עצמו, כדי שיראו היכן נמצא המאכל או המשקה, וממילא בני הבית נהנים מהאור, ואם רואה בעל הבית שהגוי בא לכבות את האור בצאתו, רשאי למנוע ממנו ולגעור בו שלא יכבה את האור ובמקום שאי אפשר שהגוי ידליק לצורך עצמו, אלא רק לצורך היהודי, הנה אם יש שם ב' גויים, מותר לישראל לומר לגוי שיאמר לגוי חבירו להדליק את הנר בשבת במקום שיש קצת צער או במקום צורך גדול או במקום מצוה, וכן כאשר גוי מדליק את הנר לצורך גוי אחר, אך באמת כוונתו לצורך הישראל מותר, משום שזהו שבות דשבות במקום מצוה או במקום צער או במקום חולי שאין בו סכנה.

שאלה: אם יש מנורה קטנה מאירה בבית, או שעדיין נרות שבת דולקים ומאירים מעט, האם מותר שהגוי ידליק אורות נוספים לצורך היהודי שיוכל לקרא לאורם בשבת?

תשובה: כאשר ישנה מנורה קטנה המאירה בבית, או שנרות השבת כולם או מקצתם עדיין דולקים ומאירים מעט, מותר לקרא לגוי שידליק אורות נוספים בבית, ומותר לקרא לאור אותם אורות כל זמן שנרות שבת דולקים, או כל זמן שאותה מנורה קטנה עדיין מאירה.

גאולה ומשיח

פנינים והנהגות מגדולי החסידות

שלוש מידות

הקשה רבי נח מקארוב: כתוב במסכת אבות:

"הקנאה התאוה והכבוד מוציאין את האדם מן העולם". ומידות מגונות אחרות אינן מוציאות את האדם מן העולם?

והסביר כך:

יש קנאה, יש תאוה ויש כבוד המותרים. קנאה - קנאת ה' צבא-ות. תאוה - למצוות, וכבוד - שמינית שבשמינית.

והנה, גם הקנאות הכשרה, התאוה הרצויה והכבוד המותר - עלולים להוציא את האדם מן העולם.

פרטי התקשרות קול רינה
08-6381000

 חפשו אותנו בפייסבוק: הרב יודם אברגיל צוק"ל www.facebook.com/haravyoram
 www.abargel.co.il אתר קול רינה נתיבות
 054-9151553
 did.li/HARAV-HABERGEL יוטיוב הרב יודם אברגיל

פניני השבוע

אם תדע לשמור על העיניים שלך שלא ישוטטו במקומות לא לך ויראו רק טוב גם בך לא תשלוט העין וכך תנצל מכל היזק ומכאוב.

העלון מוקדש: להצלחת משפחת צפוני הי"ו לרפואת אריה חי חורי בן יהודית אסתר הי"ו לע"נ קטורה בת רבקה ז"ל להצלחת חיילי צה"ל וכוחות הבטחון לרפואת הפצועים ולהשבת כל החטופים במהרה.

הרב יודם הבטיח:

אני יודע שכולם צריכים הגנה, ואת ההגנה לקחתי עלי...

"כל מי שפעם בחיים חתם לי הוראת קבע, בשביל לחזק את הישיבה הקדושה שהיא מקום להשראת שכינה, תפקידי להגן עליו!"

דייב - רינה
יום ארבע